

Javaslatok „A kormányzati civil kapcsolatok fejlesztésének irányelvei” dokumentumhoz

A CISZOK hálózat a dokumentum részeit munkacsoportjaiban megtárgyalta.

A dokumentum fejezeteiben megfogalmazott célokkal, a prioritásokkal alapvetően egyet tudunk érteni, a megvalósításukhoz szükséges további intézkedések reményével együtt. Véleményünk szerint a dokumentum jól meghatározza a legfontosabb teendőket, de túl sok területet jelöl meg, amiből majd az elkészítendő stratégiában lehetőség szerint prioritásokat kell képezni.

Javaslataink:

Egyetértve az 5 fejlesztési, stratégiai pillérrel, javasoljuk, külön elemként ill. mind az öt területen belül említett prioritásoknál az üzleti szektor stratégiai szerepének hangsúlyozását.

Konkrét lépésekkel érzékeltetve azt, hogy a kormányzat milyen sajátos eszközeivel teheti még inkább stratégiai partnerévé az üzleti szektort a civil szektorral létesített kapcsolat fejlesztéséhez.

2.1

A társadalmi részvétel eszközrendszerének fejlesztése

- A nyitott jogalkotás elvének megfelelő követelmények pontosítása szükséges lenne, különös tekintettel az elv be nem tartása esetén a szankciókra.
- A döntés-végrehajtási szakaszban történő civil részvétel módszertanának részletes kidolgozását, felelősi rendszerének kidolgozását sürgetőnek tartjuk.
- Az „intézményes” szó fogalomtisztázását szeretnénk kérni. A civil képviselő egy régóta megoldatlan területe a hazai civil szektornak, ezért örülünk, hogy a dokumentum is fontolva haladást tűzi ki céljául. A következő fogalmak tisztázását/pontosítását a következő szakaszban fontos lenne: objektív mutatók, normatív feltételek, önminősítés..
- A civil koordinációs tárcaközi bizottság ne csak koordinálja, hanem lehetőség szerint ellenőrizze is a Kormány civil szférával kapcsolatos stratégiájának végrehajtását, s erről évente jelentést tegyenek közzé.
- Tapasztalataink szerint is a gyakorlatban működő civil érdekképviselői rendszerek jó példáinak terjesztése, segítése, újabbak létrehozása jó irányelvnek tekintendő.¹

---

¹ Hasonlóan az anyaghoz a szektorális „főcivilnek” mi sem látjuk értelmét, csak ágazati , területi „tanácsok”/képviselők létrejöttét.

2.2.

A jogi környezet felülvizsgálata és szükség szerinti átalakítása

- A véleményünk szerint az „Irányelvek” a legtöbb fontos, és jogi revízióra érett területet felsorolja, és jól vázolja fel az alapproblémákat is. Hiányzik azonban a civil szervezetek kommunikációját segítő jogi szabályozások témája (Legyen nagyobb tere a médiában a társadalmi felelősségvállalásban kiemelkedő cégek, üzletemberek, a pozitív példák bemutatásának, független véleményeknek, TCR stb.)
- Külön örömeinkre szolgált, hogy az előző kormányzati ciklus civil stratégiájában is kiemelt helyen szereplő terv - az alacsony költségvetésű egyesületek és alapítványok szabályozásának a kérdése - nem felejtődött el. Véleményünk szerint is új aktivitást hozhatna a szektorba az irreális adminisztratív terhek csökkentése.
- Tapasztalatunk szerint mind a közhasznúsági rendszer, mind a szervezetek nyilvántartásának rendszere megérett az óvatos, a mindennapi élet igényeihez való közelítésre. A közhasznú kategória lassan kiüresedik, és minden újonnan alakuló szervezet már ezt célozza meg. A kiemelten közhasznú kategória sem tölti be a törvényalkotók által várt kiemelt minősítési tartalmat. A közhasznú szervezetekről szóló törvény felülvizsgálatánál az adományozási motivációk erősítése érdekében lehetséges pozitív elemek, ösztönzők beépítését tartjuk szükségesnek.
- A közhasznúság, ill. a közhasznúsági jelentés jelenlegi rendszer nem megfelelő arra a célra, hogy egy szervezetet valóban átláthatónak legyen.
- A nonprofit szervezetek jelenlegi nyilvántartása nem követi eléggé a valós helyzetet - pl. a megszűnés nehézsége, a sok „alvó” szervezet stb. - és nem tölti be a megfelelő adatszolgáltatás minimális követelményeit sem²
- A megszűnő KHT-k, és közalapítványok, és a hamarosan várható új polgári törvénykönyv utáni helyzettel való foglalkozást javasolnánk még új témának.

2.3.

A civil szervezetek hatékony működésének elősegítése

Ezzel a résszel kapcsolatos véleményünket a CISZOK stratégia irányokhoz kapcsolódóan adjuk majd le.

---

² A 21-ik században hihetetlen, hogy ilyen nehezen és ilyen keveset tudhat meg az érdeklődő a köz érdekében, és sok esetben a köz pénzén is működő szervezetekről.

2.4

Az állami támogatások pályázóbarát elemeinek megteremtése

- Az egységesítés rendszere elengedhetetlenül fontos az átláthatóság szempontjából. Az egységesítés rendszere ugyanakkor felveti az egységes kezelés kérdését, ami központosítás mellett szükségessé teszi a helyi szinten történő ügykezelést. Véleményünk szerint a központosítás kérdésének megoldása, az egységes informatikai rendszeren alapuló egységes szabályozás alkalmazásának eljuttatása helyi szintre, és az ehhez megfelelő kezelői, tanácsadói, információs háttér biztosítása szükséges.
- Fontos a helyi szintű civil szervezetek szükségleteit ismerő különböző döntéshozók bevonása, véleményének beépítése a szabályozókba. A (normatív) támogatások legalább regionális szinten történő kezelése előnyösebb lehet.
- Az egységes és nyilvános nyilvántartások kialakítása nagyon sürgető feladat.
- Pontosan meg kell határozni az ernyőszerkezeti, önálló jogi személyiséggel nem rendelkezők normatívákhoz való juttatásának problematikáját és azok pályázatokon való részvételének tisztázását a társfinanszírozás kiküszöbölésének elősegítésére, területi aránytalanságok megszüntetésének elősegítése érdekében.
- A földrajzi, gazdasági, szociális, kulturális közege határozza meg helyi szinten a szükségleteket, így a támogatások felosztásában a helyi (regionális) szinten történő döntéshozói bevonás segíthet.
- Hangsúlyos elem kell, hogy legyen a monitoring rendszer összehasonlító elemzéséhez szükség egységesség kialakítása, rendszeres hatásvizsgálat.
- A civil szervezeteknek (de akár az összes állami támogatás) nyújtott támogatások felhasználásáról, hasznosulásának eredményéről a széles körű tájékoztatás biztosítása érdekében létrehozható egy olyan – a támogatást felhasználó részéről költséget nem igénylő – nyilvános felület, amely egységes szerkezetben foglalva tudja megmutatni a különböző szektoron belüli ágazati és területi eredményeket.
- A nonprofit felsőoktatás és a hozzá kapcsolódó felnőttképzések, vagy iskolán kívüli képzés irányvonalainak szabályozása. Szükséges megfelelő nonprofit képzési rendszer kialakítása, valamint a vállalkozói és nagyvállalati szektor megismertetése a lehetőségekkel
- Javasoljuk az ismert nagyadományozókból egy szakértői testület létrehozását a civil szektorba bevonható források, alapok létrehozásának elősegítésére
- A civil szektor szereplői közt is fontos a digitális írástudás fejlesztése képzésekkel. Csak így érhető el, hogy pl. e-pályázati, e-civil pontok hatékony segítséget tudjanak adni.

2.5

Az állami és önkormányzati közfeladat-ellátásban a civil szervezetek részvételének elősegítése

- Örülünk, hogy hangsúlyt akar erre helyezni a kormányzat. Mindenekelőtt az állami, önkormányzati feladatok, kötelezettségek tisztázását tartanánk szükségesnek. Ezáltal világossá válhatna mibe, és hogyan kapcsolódhatnak be a civilek, és mi az, amit az állam/önkormányzat fog hosszútávon is ellátni.
- A normatíváknak véleményünk szerint szektor-semlegesnek kellene lennie, csak a speciális helyi tényezőktől változhatna.³
- Törvényi változtatás, vagy speciális szabályozók szükségesek ahhoz, hogy az önkormányzatok ne legyenek ellenérdekeltek
- Mindenképpen tisztázni érdemes, hogy a közfeladat átadás és az ahhoz kapcsolódó állami normatíva nem egyfajta támogatása a civil szervezeteknek, hanem az elvégzett munka ellenértéke.⁴
- Fontos lenne, hogy az ellenőrzés túllépjen a mai gyakorlaton, és ne csak egyfajta számszaki, bizonylatellenőrzés legyen, hanem a speciális, szakmai szempontok is megjelenjenek.
- Kiszereződést ma a törvény csak komplex feladatok átadására enged meg.⁵ Ezt csak kevesen tehetik meg. Könnyítést jelentene, ha részfeladatokat is átvehetnének a civil szervezetek az önkormányzat által működtetett intézményben.⁶

2006. december 11.

CISZOK Hálózat

---

³ A normatívák szektorsemlegességére jó példa, hogy a kistérségi társulásban ellátott szociális tevékenységre csak az önkormányzatok kaphatnak kiegészítő normatívát, az egyházak, civilek nem, bölcsődei ellátás esetén kevesebb, mint fele jár az állami normatívához képest, stb.

⁴ A Magyar Államkincstárral megkötött szerződés a normatíva lehívására a mai napig is Támogatási Szerződés fejléccel jelenik meg.

⁵ Tehát pl. csak a teljes hajléktalan szálló működtetésére szerződhet az önkormányzat civil szervezettel.

⁶ Pl. A hajléktalan szállón mentális, pszichés gondozást az erre járó normatíva részért.